

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΗΣ Ο.Ε.Ο.Α. ΑΘΗΝΑ 2004 ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καθηγ. Κώστας ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Ελλάδα)
Επίτιμος Κοσμήτορας της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το αντικείμενο αυτής της εργασίας είναι η παρουσίαση του προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας που υλοποιήθηκε στην Ελλάδα την περίοδο 2000-2004 λόγω της διοργάνωσης των Ολυμπιακών και των Παραολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας ήταν το αποτέλεσμα της συνεργασίας της Οργανωτικής Επιτροπής «ΑΘΗΝΑ 2004» και του Υπουργείου Παιδείας της Ελλάδος. Για την ολοκλήρωση του προγράμματος την αρωγή τους παρείχαν και άλλοι φορείς, όπως η Δ.Ο.Α. με τη σαρανταπεντάχρονη εμπειρία της σε θέματα Ολυμπιακής Παιδείας, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Ελλάδος, υπεύθυνο όργανο για όλες τις σχολικές εκπαιδευτικές εκδόσεις, το Ίδρυμα Ολυμπιακής και Αθλητικής Παιδείας που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα ως ιδιωτικός φορέας σε θέματα Ολυμπιακής Παιδείας και το ΓΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Την υψηλή εποπτεία του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας είχε το Εθνικό Συμβούλιο Ολυμπιακής Παιδείας υπό την Προεδρεία του εκάστοτε υφυπουργού Παιδείας.

Προγράμματα Ολυμπιακής Παιδείας υλοποιήθηκαν στο παρελθόν και από άλλες Οργανωτικές Επιτροπές και Εθνικές Ολυμπιακές Ακαδημίες. Τα πιο πρόσφατα ήταν του Σίδνεϋ, της Ατλάντα και του Ναγκάνο.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ολυμπιακής Εκπαίδευσης του Σίδνεϋ 2000 απευθυνόταν σε 10.000 περίπου μαθητικές κοινότητες της Αυστραλίας και συγκεκριμένα σε παιδιά από το νηπιαγωγείο μέχρι ηλικίας 12 ετών (Susan Crawford, 2001, Helen Brownlee 2001). Άμεση συμμετοχή στα διάφορα επιμέρους προγράμματα είχαν κυρίως οι μαθητές της Νέας Νότιας Ουαλίας. Σε εθνικό επίπεδο ο αριθμός των μαθητών που έλαβε μέρος σε προγράμματα Ολυμπιακής Εκπαίδευσης έφθασε τους 431.403 (μη συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων των Επιτροπών Οργάνωσης των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων).

Η Οργανωτική Επιτροπή της Ατλάντα δημιούργησε τρεις τόμους για την Ολυμπιακή Παιδεία. Μια εξαιρετική έκδοση αποτελεί ο τρίτος τόμος με τίτλο: “Olympic Day in the schools. The Olympic Spirit: A Worldwide Connection” (Ολυμπιακή ημέρα στα σχολεία. Το Ολυμπιακό Πνεύμα: Μια παγκόσμια σχέση). Μέσα από το πρόγραμμα “Youth and Education Programme” (Πρόγραμμα Νεολαία και Εκπαίδευση) ήδη το 1995 στην πολιτεία της Γεωργίας μαθητές από το νηπιαγωγείο έως την 8^η τάξη είχαν τη δυνατότητα να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για την παγκόσμια κοινότητα προσεγγίζοντας την ιδέα των Ολυμπιακών Αγώνων.

Μια πρωτότυπη ιδέα Ολυμπιακής Παιδείας εφάρμοσε η Οργανωτική Επιτροπή του Ναγκάνο με το πρόγραμμα “One school-One country programme” (Πρόγραμμα για ένα Σχολείο-Μια Χώρα). Εβδομήντα έξι σχολεία της Πρωτοβάθμιας και της

Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υιοθετούσαν μία έως τρεις χώρες και οι μαθητές μελετούσαν την ιστορία και τον πολιτισμό και μάθαιναν για τον τρόπο ζωής των κατοίκων, των παιδιών στο σχολείο, για την Ολυμπιακή και Παραολυμπιακή Ομάδα και άλλα στοιχεία για τη χώρα.

Προγράμματα Ολυμπιακής Παιδείας είχαν εκπονηθεί στο παρελθόν και από αρκετές Εθνικές Ολυμπιακές Ακαδημίες. Η Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία της Γερμανίας ήταν από τις πρώτες που εκπόνησαν ένα εύχρηστο εγχειρίδιο. Η ύλη του αναπροσαρμόζεται κάθε δύο χρόνια λόγω των Θερινών και Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων και αποστέλλεται στα σχολεία της χώρας (*Mach mit bei der Schülerolympiade!*).

Στην Ελλάδα οι πρώτες δειλές προσπάθειες για επιμόρφωση των καθηγητών και δασκάλων σε θέματα Ολυμπιακής Εκπαίδευσης και Ολυμπισμού ξεκίνησαν τη δεκαετία του '70 από τη Δ.Ο.Α. Σε 14 Σεμινάρια επιμορφώθηκαν μερικές εκατοντάδες εκπαιδευτικοί από όλη τη χώρα σε θέματα σχετικά με τον Ολυμπισμό. Οι μεμονωμένες αναλαμπές που παρουσιάστηκαν, κυρίως με πρωτοβουλία των εκπαιδευτικών στα σχολεία, δεν στάθηκαν ικανές να στηρίξουν την πρωτοποριακή αυτή προσπάθεια της Δ.Ο.Α. για την εισαγωγή της Ολυμπιακής Παιδείας στα σχολεία στην Ελλάδα.

Το 1989 η Δ.Ο.Α. σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ηλείας και τη Νομαρχία Ηλείας ξεκίνησε με επιλεγμένους μαθητές στις εγκαταστάσεις της Δ.Ο.Α. ένα πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας. Κάθε χρόνο 100 μαθητές ηλικίας 14-16 ετών συμμετέχουν ακόμα και σήμερα στα Σεμινάρια διάρκειας 7-10 ημερών. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας συνδυάστηκε πολλές φορές με το πρόγραμμα περιβαλλοντικής αγωγής.

Η υποψηφιότητα της Αθήνας για τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων της εκατονταετηρίδας αρχικά το 1996 και αργότερα το 2004 αναθέρμανε το ενδιαφέρον για την εφαρμογή της Ολυμπιακής Παιδείας στα σχολεία της Ελλάδας. Το 1995 εκδόθηκε το εγχειρίδιο Ολυμπιακής Παιδείας "Keep the Spirit Alive" (Κράτησε το Πνεύμα Ζωντανό) στην αγγλική γλώσσα προκειμένου να χρησιμεύσει ως εκπαιδευτικό εγχειρίδιο για τις Εθνικές Ολυμπιακές Ακαδημίες.

Με την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 το Σεπτέμβριο του 1997 ξεκίνησαν οι πρώτες επαφές της Δ.Ο.Α. με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων για την εισαγωγή της Ολυμπιακής Παιδείας στα σχολεία. Λίγο αργότερα η Οργανωτική Επιτροπή «ΑΘΗΝΑ 2004» με τη δημιουργία Διεύθυνσης Ολυμπιακής Παιδείας αναλάμβανε το συντονισμό μεταξύ των διαφόρων φορέων για την υλοποίηση του Προγράμματος στην Ελλάδα.

Ο ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΙΔΕΑ

Ο Ολυμπιακός Χάρτης (2004) αποτελεί σήμερα το θεμελιώδες κείμενο για την παιδαγωγική προσέγγιση του Ολυμπισμού. Στην πρώτη παράγραφο των θεμελιωδών αρχών του Ολυμπισμού αναφέρεται ότι: «ο Ολυμπισμός είναι μια φιλοσοφία ζωής». Η διατύπωση αυτή επισημαίνει με τον πιο εύγλωττο τρόπο ότι ο Ολυμπισμός είναι μια βιωματική εμπειρία. Ο Ολυμπισμός είναι η πράξη της θεωρίας και όχι η θεωρία

της πράξης. Ο αγώνας στο πλαίσιο του Ολυμπισμού είναι το παιδευτικό μονοπάτι της καλλιέργειας των αρετών του ανθρώπου που οδηγεί στο ιδανικό της καλοκαγαθίας.

Ο Coubertin στα κείμενά του συχνά προβάλλει την ολιστική παιδαγωγική προσέγγιση του Ολυμπισμού. Το σώμα και το πνεύμα αποτελούν για τον ίδιο όπως και για τους αρχαίους Έλληνες ένα ενιαίο σύνολο· για το λόγο αυτό προτάσσει ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα λαμβάνει υπόψη του αυτή την αρχή.

Στις θεμελιώδεις αρχές του Ολυμπιακού Χάρτη γίνεται αναφορά και στις κοινωνικές αρχές του Ολυμπισμού. Οι αρχές αυτές αποτελούν το παιδευτικό μονοπάτι που οδηγεί από τον αγώνα στον άθλο και κάνει τον αθλητή ήρωα. Οι άθλοι του Ηρακλή, ιδρυτή των Ολυμπιακών Αγώνων και προστάτη των αθλητών, συμβολίζουν εμφανέστατα την ηρωική πορεία ανάτασης του ατόμου προς όφελος της κοινωνίας.

Όταν κανείς μέσα από τη συμμετοχή και τον αγώνα έχει καλλιεργήσει τις αρετές του, έχει ξεπεράσει τα όρια σε οποιοδήποτε τομέα της ζωής, γίνεται ένας μικρός ή ένας μεγάλος ήρωας. Οι ήρωες αυτοί είναι τα πρότυπα· δίνουν το καλό παράδειγμα και οι άθλοι τους (αντικειμενικοποίηση της συμπεριφοράς ως αποτέλεσμα ψυχοσωματικής διεργασίας προς όφελος της κοινωνίας) αποτελούν τις σταθερές που καθοδηγούν την ανθρωπότητα στην εξελικτική της πορεία.

Σήμερα κάτω από ορισμένες συνθήκες που δημιουργούνται τεχνικά προς το σκοπό αυτό, ο Ολυμπισμός προσπαθεί με τον καθολικότερο και βαθύτερο τρόπο κάτι που φαίνεται ανέφικτο, την αδελφική συμβίωση των λαών.

Η καλλιέργεια της πολυπολιτισμικής συνείδησης σε συνδυασμό με την εκεχειρία ως πηγή πνευματικής και ηθικής έμπνευσης και όχι ως πολιτική πράξη, είναι το μορφωτικό μονοπάτι του Ολυμπισμού που οδηγεί στην παγκοσμιότητα και την πανανθρώπινη οικογένεια.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Ο βασικός σκοπός της Ολυμπιακής Εκπαίδευσης είναι να δει πως μπορούν οι αρχές του αθλητισμού και του Ολυμπισμού να εφαρμοστούν πρακτικά στις ώρες διδασκαλίας. Είναι ένα από τα ουσιωδέστερα ερωτήματα για όσους ασχολούνται με την εκπόνηση του υλικού και την εφαρμογή του στην εκπαίδευση.

Σύμφωνα με τους Girginov V. και Parry J. (2005) ο Ολυμπισμός είναι μια ανθρωπιστική φιλοσοφία, μια ιδεαλιστική προσέγγιση και αντίληψη του ανθρώπινου όντος. Η δύναμη της δημιουργικής φαντασίας του πνεύματος του ανθρώπου είναι η πηγή της δημιουργίας των ιδανικών του και της κοινωνικής και πνευματικής ανάτασής του. Η ανθρωπιστική φιλοσοφία του Ολυμπισμού περιγράφει τις ιδέες, τις σταθερές που κατευθύνουν ιδεολογικά τον άνθρωπο στην αναζήτηση της τελειότητας. Έχουμε τις ιδέες, χρειαζόμαστε μια θεωρία Ολυμπιακής Παιδείας. Για να υπάρξει όμως μια εκπαιδευτική πρόταση Ολυμπιακής Παιδαγωγικής, οι ιδέες αυτές πρέπει να οργανωθούν και να συμπυκνωθούν στο πλαίσιο μιας εκπαιδευτικής ιδεολογίας ώστε να ταιριάζουν στο πρόγραμμα σπουδών, να εμπλουτίζουν με νέες ιδέες το πρόγραμμα φυσικής αγωγής και να είναι κατανοητές οι ιδέες στα παιδιά.

Από τις αρχές της τελευταίας δεκαετίας άρχισαν, μετά από μία περίοδο εκπαιδευτικών πειραματισμών και αναζητήσεων, να παρουσιάζονται συστηματικά οι βασικές αρχές της Ολυμπιακής Παιδαγωγικής. Αν εξαιρέσει κανείς ορισμένες μικρές αποκλίσεις, υπάρχει μια γενικότερη ταύτιση στις ιδέες των κυριότερων εκφραστών της Ολυμπιακής Παιδαγωγικής (Grupe 1997, Müller N., 1998, Naul R., 2004, Girginov V., Parry J., 2005).

Οι βασικές ιδέες της Ολυμπιακής Παιδαγωγικής που κατευθύνουν το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας στην Ελλάδα συνοψίζονται στις ακόλουθες προτάσεις.

- Ισόρροπη και αρμονική διάπλαση των πνευματικών και ψυχοσωματικών αρετών του ανθρώπου. Ολοκληρωμένη αγωγή του ατόμου
- Η ιδέα της μετάβασης από τον Αγώνα στον Άθλο: Κατανίκηση των άλογων και αντικοινωνικών τάσεων του ανθρώπου
- Η ιδέα της εκεχειρίας ως στάση ζωής
- Η ιδέα της πολυπολιτισμικότητας: Πολιτισμός των Πολιτισμών
- Η ιδέα της εθελοντικής ανιδιοτελούς συμμετοχής
- Η ιδέα της γιορτής της νιότης, της ανθρωπότητας
- Η ιδέα της διάπλασης δημοκρατικής συνείδησης

Είναι ένα σχέδιο Ολυμπιακής Παιδείας που ενσωματώνει: α) τις Ολυμπιακές αρχές του Ολυμπιακού Χάρτη, β) τις ιστορικές και παιδαγωγικές βάσεις του Ολυμπιακού Ιδεώδους και γ) σύγχρονους τρόπους ζωής και το σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον (βλ. Naul 2004).

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Με κύριο στόχο το ανοικτό σχολείο στην Κοινωνία, το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα ήθελε να προσεγγίσει και να συμπεριλάβει όλους όσους εμπλέκονται με την εκπαίδευση, τη μαθητική και εκπαιδευτική κοινότητα, τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων. Επιπλέον, είχε ως στόχο να ευαισθητοποιήσει και να κινητοποιήσει τους μαθητές, τους νέους της Ελλάδας και της Ομογένειας στη διαμόρφωση συμπεριφορών, στην ανάπτυξη της συνεργασίας, της αυτονομίας, της κριτικής σκέψης και της υπευθυνότητας.

Με βασικό σύνθημα «**Ευαισθητοποιούμαι, συμμετέχω, μαθαίνω, δημιουργώ**», το πρόγραμμα είχε ως στόχους:

- Την ενημέρωση των μαθητών και των νέων για τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 2004
- Την κατανόηση των ιδεωδών του Ολυμπισμού και της παιδαγωγικής αξίας του
- Την αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της φυσικής αγωγής
- Τη διαμόρφωση και ανάπτυξη στους νέους μιας ξεχωριστής φιλοσοφίας ζωής και θετικής στάσης η οποία να συνδυάζει την παιδεία με τον αθλητισμό και τον πολιτισμό.
- Την ενίσχυση της εθελοντικής προσφοράς
- Την ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής και μαθητικής κοινότητας στα θέματα της πολυπολιτισμικότητας, της ισότητας, της εκεχειρίας

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Η διεύθυνση Ολυμπιακής Παιδείας της ΟΕΟΑ «ΑΘΗΝΑ 2004» και το Υπουργείο Παιδείας είχαν ήδη από το έτος 1999 δημιουργήσει μία ομάδα εργασίας με ειδικούς σε θέματα Ολυμπιακής Παιδείας από φορείς όπως η Δ.Ο.Α., το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Ίδρυμα Ολυμπιακής και Αθλητικής Παιδείας και το Υπουργείο Παιδείας, για να εκπονήσουν το εκπαιδευτικό υλικό. Επιπλέον, συνεργάστηκαν με διάφορες μη κυβερνητικούς και ιδιωτικούς φορείς για την εκπόνηση νέων προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας.

Το αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας ήταν αναμφίβολα εξαιρετικό. Το εκπαιδευτικό υλικό που διανεμήθηκε σε όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας αποτελείτο από:

□ Βιβλία

▪ Ολυμπιακό 2004άδιο (για μαθητές 6-9 ετών)

Ένα τετράδιο εργασίας, το οποίο μέσα από δραστηριότητες κυρίως με τη μορφή παιχνιδιού βοηθά το μαθητή να προσεγγίσει τις θεματικές ενότητες που έχουν οριστεί γι' αυτή την ηλικία. Μέσα από τις δραστηριότητες του τετραδίου, το παιδί ανακαλύπτει τους αθλητές της αρχαίας Ελλάδας, προσεγγίζει τα Ολυμπιακά σύμβολα, γνωρίζει τα σύγχρονα αθλήματα, γίνεται το ίδιο Ολυμπιονίκης, ενημερώνεται για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Οι δράσεις αυτές του προσφέρουν ψυχαγωγία και καθιστούν τη μάθηση μια ενεργό διαδικασία. Μεταφράστηκε στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά.

▪ Ολυμπιακό 2004άδιο (για μαθητές 10-12 ετών)

Πρόκειται επίσης για τετράδιο εργασίας. Ο σχεδιασμός του, η μεγάλη ποικιλία θεμάτων και πληροφοριών και οι δράσεις με τη μορφή παιχνιδιού ανταποκρίνονται και καλύπτουν μια σύγχρονη ανάγκη: την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε Ολυμπιακά θέματα με ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο. Αξιοποιώντας το, ο μαθητής έχει την ευκαιρία ανάπτυξης πρωτοβουλιών που θα τονώσουν ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρον και τη δημιουργικότητά του. Μεταφράστηκε στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά.

- «Ολυμπιοδρομίες» (Παιχνίδι)

Επιτραπέζιο εκπαιδευτικό παιχνίδι που συνοδεύει το ολυμπιακό 2004άδιο που μεταφράστηκε και στα αγγλικά.

▪ Ολυμπιακές ματιές (για μαθητές 13-16 ετών)

Με το φωτογραφικό λεύκωμα "Ολυμπιακές Ματιές" δίνεται έμφαση στο περιεχόμενο, τις ιδέες και τις αξίες του Ολυμπισμού. Οι μαθητές μέσα από τις διδακτικές ενότητες έχουν την ευκαιρία να ανακαλύψουν οι ίδιοι τις έννοιες και τις αξίες του Ολυμπισμού, αλλά και να γνωρίσουν το Ολυμπιακό Κίνημα σε σχέση με άλλες παραμέτρους της σύγχρονης πραγματικότητας (ιστορικές, οικονομικές και πολιτιστικές). Μεταφράστηκε στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά.

▪ Τα Ολυμπιακά Αθλήματα

Στο βιβλίο «Τα Ολυμπιακά Αθλήματα» περιέχονται πληροφορίες για τα αθλήματα των Ολυμπιακών Αγώνων υπό μορφή μικρής εγκυκλοπαίδειας. Οι

καθηγητές και οι μαθητές μπορούν να ενημερωθούν για τα αθλήματα, την ιστορία τους, τους κανονισμούς, το χώρο διεξαγωγής τους.

- Τα Ολυμπιακά αθλήματα (Βιντεοκασέτα)

Συνοδευτικό υλικό του βιβλίου «**Ολυμπιακά Αθλήματα**» αποτελεί αυτή η βιντεοκασέτα με 3λεπτες παρουσιάσεις των Ολυμπιακών αθλημάτων. Στην αρχή της παρουσίασης αναγράφονται οι εκπαιδευτικοί στόχοι που αναμένεται να επιτευχθούν. Κάθε 3λεπτη παρουσίαση περιλαμβάνει τον τίτλο του αθλήματος, 20 δευτερόλεπτα από στιγμιότυπα των Ολυμπιακών Αγώνων του 2000, την περιγραφή του αθλήματος και, τέλος, κάρτες με τα βασικά σημεία των κανονισμών διεξαγωγής του. Τη μουσική ένδυση και επιμέλεια της βιντεοκασέτας έχει ο συνθέτης Βαγγέλης Παπαθανασίου. Μεταφράστηκε στα αγγλικά.

▪ **Ολυμπιακή Παιδεία, Από τη θεωρία στην Πράξη (Για εκπαιδευτικούς)**

Στο βιβλίο παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο του προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας και οι θεματικές του ενότητες που καλύπτονται με 120 πλήρως ανεπτυγμένες ωριαίες δράσεις με έμφαση στην εικαστική και κινητική δραστηριότητα.

▪ **Ολυμπιακοί Αγώνες, Αναφορές - Προσεγγίσεις (για εκπαιδευτικούς)**

Το περιεχόμενο του βιβλίου αναφέρεται σε μια σειρά θεμάτων που έχουν άμεση σχέση με την ιστορία των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων, την αναβίωσή τους, τους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες, τα προβλήματα, την κοινωνική τους διάσταση και τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας 2004.

▪ **Προτάσεις -Προοπτικές για Εκπαιδευτικούς που διδάσκουν α) στο Δημοτικό, β) στο Γυμνάσιο και Λύκειο**

Τα δύο αυτά έντυπα υποστηρίζουν διδακτικά το σύνολο των βιβλίων που περιλαμβάνει το εκπαιδευτικό υλικό για το Πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας αναλύοντας τη φιλοσοφία και τους στόχους του. Περιέχουν επίσης προτάσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν κατά την εφαρμογή των δραστηριοτήτων Ολυμπιακής Παιδείας.

▪ **Η Δέσποινα και το Περιστέρι**

Ένα παραμύθι για μικρούς και μεγάλους από τον Ευγένιο Τριβιζά που με αφηγηματικό και εύληπτο τρόπο παρουσιάζει τις αρχές του Ολυμπισμού. Μεταφράστηκε στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά.

▪ **Ολυμπιακοί Αγώνες ΑΘΗΝΑ 2004. Δραστηριότητες για την προσχολική ηλικία**

Μέσα από τις προτεινόμενες δραστηριότητες για παιδιά της προσχολικής ηλικίας το εγχειρίδιο που περιλαμβάνει πέντε διδακτικές ενότητες επιχειρεί να ενεργοποιήσει τη δημιουργική φαντασία των παιδιών σε σχέση με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Για πρώτη φορά σε παγκόσμιο επίπεδο εκδόθηκε αυτής της μορφής εκπαιδευτικό υλικό.

▪ **Όλα τα παιδιά στη Γη μαζί στην Ολυμπιακή γιορτή**

Ένα παραμύθι-παιχνίδι που συνέγραψε η Όλγα Ιωαννίδου για παιδιά προσχολικής ηλικίας με πρωταγωνιστές τον Φοίβο και την Αθηνά, τις μασκότες

των Ολυμπιακών Αγώνων. Για πρώτη φορά εκδόθηκε εκπαιδευτικό υλικό αυτής της μορφής για την Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων.

▪ **Παραολυμπιακοί Αγώνες από το 1960 στο 2004**

Μια καταπληκτική έκδοση εκπαιδευτικού υλικού Παραολυμπιακών Αγώνων που υλοποιήθηκε σε συνεργασία με την Παραολυμπιακή Επιτροπή. Το υλικό αποτελείται από:

- Κείμενα ειδικών επιστημόνων και μελών της Διεθνούς Παραολυμπιακής Επιτροπής σχετικά με τους Παραολυμπιακούς Αγώνες (αθλήματα, κατηγορίες, δικαίωμα συμμετοχής κλπ.)
- Ανεπτυγμένες κινητικές, εικαστικές και θεωρητικές δραστηριότητες που υλοποιούνται εντός και εκτός σχολείου
- Σελίδες πληροφόρησης (Παραολυμπιακός όρκος, έμβλημα, ύμνος κλπ.)
- Παρουσιάσεις Ελλήνων αθλητών με αναπηρία.
- Προτεινόμενη βιβλιογραφία για περαιτέρω έρευνα σε θέματα αθλητισμού ατόμων με αναπηρία.

- **Τα αθλήματα των Παραολυμπιακών Αγώνων (Βιντεοκασέτα)**

Αυτή η βιντεοκασέτα αποτελεί συνοδευτικό υλικό του βιβλίου «Παραολυμπιακοί Αγώνες από το 1960 στο 2004», η οποία μεταφράστηκε και στα Αγγλικά.

- **«Παραολυμπιακοί Αγώνες από το 1960 στο 2004» (Παιχνίδι)**

Επιτραπέζιο εκπαιδευτικό παιχνίδι που συνοδεύει το ομότιτλο βιβλίο. Μεταφρασμένο στα αγγλικά.

▪ **Δραστηριότητες για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες**

Πρόκειται για ένα εγχειρίδιο με δραστηριότητες που επιχειρούν να δώσουν ερεθίσματα για μία πολύπλευρη και δημιουργική εκπαιδευτική παρέμβαση με στόχο:

- Δραστηριότητες για μαθητές με Νοητική Υστέρηση
- Δραστηριότητες για μαθητές με Κινητικές Αναπηρίες.
- Δραστηριότητες για μαθητές με Αναπτυξιακές Διαταραχές στο φάσμα του Αυτισμού.
- Δραστηριότητες για μαθητές με Προβλήματα Όρασης.
- Δραστηριότητες για μαθητές με Προβλήματα Ακοής.

□ **Ειδικές εκδόσεις**

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού και ειδικότερα των ομάδων εκείνων που έχουν προβλήματα όρασης και ακοής καθώς και εκείνων που δεν γνωρίζουν ανάγνωση σχεδιάστηκαν για πρώτη φορά στην ιστορία των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων ειδικές εκδόσεις και παραγωγές πληροφοριακού υλικού για τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες.

▪ **Μαθαίνω, Ευαισθητοποιούμαι, Συμμετέχω**

Πρόκειται για πληροφοριακό υλικό σε γραφή Braille που έχει ως στόχο την ισότιμη ενημέρωση των ατόμων με προβλήματα όρασης. Το υλικό αυτό σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε με τη συνεργασία του Φάρου Τυφλών Ελλάδας και συνοδεύεται από ένα ηχητικό CD για όσους δε γνωρίζουν ανάγνωση της γραφής Braille.

- **Ολυμπιακοί και Παραολυμπιακοί Αγώνες ΑΘΗΝΑ 2004
Αθλήματα και Αθλητές (Στη νοηματική)**

Δύο βιντεοκασέτες για τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες στη νοηματική γλώσσα που περιλαμβάνουν 3λεπτες παρουσιάσεις των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών αθλημάτων. Κάθε 3λεπτη παρουσίαση περιλαμβάνει τον τίτλο του αθλήματος, 20 δευτερόλεπτα από στιγμιότυπα των Ολυμπιακών και των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2000, την περιγραφή του αθλήματος και κάρτες με τα βασικά σημεία των κανονισμών διεξαγωγής του.

- **Έκδοση εκπαιδευτικού υλικού σε συνεργασία με μη κυβερνητικές οργανώσεις και ανεξάρτητους φορείς**

- **Μικρός εθελοντής**

Το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με το Σώμα Ελληνίδων Οδηγών εκτόνησε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά Δημοτικού σχολείου με τίτλο: «Μικρός εθελοντής». Μέσα από δραστηριότητες που είναι βιωματικές οι μαθητές καταγράφουν εμπειρίες που αναπτύσσουν τον εθελοντισμό και αναγνωρίζονται σταδιακά ως μικροί εθελοντές στο σχολείο, στη γειτονιά, στην πόλη, στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, στον κόσμο, με παιδιά με ειδικές ανάγκες.

- **«Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου»**

Το βιβλίο αυτό είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας με τη μη κυβερνητική οργάνωση *Ανοιχτοί Ορίζοντες – Συμβούλιο Ευρώπης*. Πρόκειται για άλλη μία θαυμάσια έκδοση, η οποία μέσα από φύλλα πληροφόρησης και φύλλα δραστηριότητας περιλαμβάνει σε απλοποιημένη μορφή την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

- **«Παιδιά του Κόσμου. Πολίτες του Κόσμου»**

Εκπαιδευτικό υλικό που εκδόθηκε σε συνεργασία με την *Action Aid* και περιλαμβάνει έναν οδηγό δραστηριοτήτων, ένα βιβλιαράκι με παραμύθια και 15 φωτογραφίες-καρτέλες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο μάθημα.

Το παραπάνω εκπαιδευτικό υλικό των τριών μη κυβερνητικών οργανώσεων διανεμήθηκε σε όλες τις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Ελλάδας, στις οργανωμένες σχολικές μονάδες του Αποδήμου Ελληνισμού και στις σχολικές μονάδες της Κύπρου.

- **Συνεργασία με το Διεθνές Κέντρο Ολυμπιακής Εκεχειρίας**

Εκδόθηκε εκπαιδευτικό υλικό με θέμα την *Ολυμπιακή Εκεχειρία*, σκοπός του οποίου ήταν η ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας στα ζητήματα της ειρήνης και της συνεργασίας των λαών αλλά και η αναβίωση και η καθιέρωση της *Εκεχειρίας* κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Τριακόσιες χιλιάδες αντίτυπα του 45σέλιδου εκπαιδευτικού υλικού που απευθύνεται στους μαθητές του Γυμνασίου και τα έξι χιλιάδες αντίτυπα του αντίστοιχου 25σέλιδου διανεμήθηκαν στους μαθητές και τις σχολικές βιβλιοθήκες.

▪ **Λεύκωμα Άλμπερτ Μάγιερ (Ολυμπιακοί Αγώνες 1896)**

Εκδόθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη και αποτελείται από σειρά διαφανειών με συνοδευτικά κείμενα, φωτογραφίες από το **λεύκωμα του Άλμπερτ Μάγιερ** και παιχνίδι με κάρτες. Στόχος του ήταν να εξοικειώσει τους μαθητές με τις κοινωνικοπολιτικές και ιστορικές συνθήκες που οδήγησαν στην αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

▪ **Η Γη, ο άνθρωπος και οι προκλήσεις για ένα αειφορικό μέλλον. Το περιβάλλον είμαστε εμείς.**

Δύο εκδόσεις που έγιναν σε συνεργασία μεταξύ του «ΑΘΗΝΑ 2004» και του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Ν. Γουλανδρή. Με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών στα θέματα της οικολογικής ισορροπίας, της ποιότητας ζωής και της βιώσιμης ανάπτυξης παρουσιάζονταν οι δράσεις του «ΑΘΗΝΑ 2004» για την προστασία και την ανάδειξη του περιβάλλοντος. Τα 5.000 αντίτυπα υποστήριζαν εκπαιδευτικά την επίσκεψη των μαθητών στον εκθεσιακό χώρο του Κέντρου Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης *ΓΑΙΑ*. Είναι η **πρώτη φορά** που εκδόθηκε εκπαιδευτικό υλικό με αναφορά στο περιβάλλον σε συνδυασμό με τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

□ **YOUTH 2004 (ιστότοπος)**

Ο Εκπαιδευτικός ιστότοπος της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης του «ΑΘΗΝΑ 2004» οργανώθηκε για να: α) υποστηρίξει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας και να β) παρέχει πληροφόρηση στους ενδιαφερόμενους επισκέπτες του. Περιείχε μια πλούσια πληροφόρηση (ιστορικά στοιχεία, αθλήματα, εκπαιδευτικό υλικό, χρήσιμες πληροφορίες για την οργάνωση των Αγώνων της Αθήνας και διαδραστικές εφαρμογές). Η επισκεψιμότητα κατά μέσο όρο ανά μήνα ανά έτος ήταν:
Έτος 2002: 14.432 επισκέψεις
Έτος 2003: 35.735 επισκέψεις
Έτος 2004: 81.108 επισκέψεις

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

□ **Οργάνωση**

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε πιλοτικά σε 30 σχολεία της χώρας στην ΣΤ' τάξη του Δημοτικού κατά τα σχολικά έτη 1998-1999 και 1999-2000. Τη σχολική χρονιά 1999-2000 επιμορφώθηκαν οι πρώτοι 134 καθηγητές φυσικής αγωγής και το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας επεκτάθηκε στις τρεις τελευταίες τάξεις των δημοτικών σχολείων σε όλη την Ελλάδα. Για πρώτη φορά διανεμήθηκε εκπαιδευτικό υλικό στους εκπαιδευτικούς από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ολυμπιακής και Αθλητικής Παιδείας. Το σχολικό έτος 2000-2001 προσλαμβάνονται 1.000 καθηγητές φυσικής αγωγής από το Υπουργείο Παιδείας και το πρόγραμμα εφαρμόστηκε σε 3.000 σχολεία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας με τη συμμετοχή 450.000 μαθητών.

Από το 2001 έως και σήμερα το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας εφαρμόζεται σε 7.500 σχολεία σε όλη την Ελλάδα στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια Εκπαίδευση με τη συμμετοχή 1.000.000 μαθητών.

Η πρόσληψη και τοποθέτηση στο διάστημα αυτό 2.000 καθηγητών φυσικής αγωγής στα σχολεία ως καθηγητών Ολυμπιακής Παιδείας ήταν μια παγκόσμια πρωτοτυπία

στη δημόσια εκπαίδευση. Για την παρακολούθηση και το συντονισμό του προγράμματος ορίστηκαν σε όλα τα νομαρχιακά διαμερίσματα της Ελλάδας 64 Νομαρχιακοί Υπεύθυνοι.

Πραγματοποιήθηκαν επιμορφωτικά σεμινάρια και για τους 2.000 εκπαιδευτικούς φυσικής αγωγής και για 60 εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής την περίοδο 2001-2004. Στόχος των σεμιναρίων ήταν να γνωρίσουν οι εκπαιδευτικοί φυσικής αγωγής την Ολυμπιακή φιλοσοφία αλλά και τη μεθοδική διδασκαλία της Ολυμπιακής Παιδείας.

Στις αρχές της σχολικής χρονιάς 2002-2003 το πρόγραμμα επεκτάθηκε και στην ιδιωτική εκπαίδευση με τη συμμετοχή 150.000 μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί των ιδιωτικών σχολείων που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα επιμορφώθηκαν σε δύο σεμινάρια, το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 2002.

Από τον Απρίλιο του 2002 ξεκίνησε από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης «ΑΘΗΝΑ 2004» ένα «οδοιπορικό» στις ελληνικές κοινότητες και στα 2.000 σχολεία της Ομογένειας στο εξωτερικό με στόχο την ενημέρωση για τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες και την παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Παιδείας επιμόρφωσε συντονιστές εκπαίδευσης και τους εκπαιδευτικούς των σχολείων του εξωτερικού που υλοποιούσαν το πρόγραμμα. Πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια στο Μόναχο, το Τορόντο, το Σίδνεϋ, το Λονδίνο και την Αθήνα.

Η βιωματική προσέγγιση στην οποία επιμορφώθηκαν όλοι οι καθηγητές φυσικής αγωγής ήταν η μέθοδος *project*. Ο σχεδιασμός και η ολοκλήρωση της εργασίας γινόταν από τους ίδιους τους μαθητές. Μια ευέλικτη διαδικασία μάθησης, μαθητοκεντρική που προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των μαθητών και των εκπαιδευτικών.

□ Εκδηλώσεις-Δράσεις

Το Υπουργείο Παιδείας και η ΟΕΟΑ «ΑΘΗΝΑ 2004» σχεδίασαν και άρχισαν να υλοποιούν ήδη από το 2001 ένα επιχειρησιακό σχέδιο δράσης με βασικούς θεματικούς άξονες:

- **Αθλητισμός**
- **Πολιτισμός**
- **Πολυπολιτισμικότητα - Άρση του κοινωνικού αποκλεισμού**
- **Ολυμπιακή Εκεχειρία**
- **Εθελοντισμός**

Οι δράσεις με άξονα τον «**Αθλητισμό**» φιλοδοξούσαν να καταστήσουν τα σχολεία κυψέλες αθλητικές παιδείας, να προβάλλουν την παιδαγωγική, κοινωνική και ψυχαγωγική σημασία του αθλητισμού.

Οι δράσεις με κεντρικό άξονα τον «**Πολιτισμό**» προσπάθησαν να αναδείξουν την πολιτιστική φυσιογνωμία και κληρονομιά της χώρας σε συνδυασμό με την επιστροφή των Ολυμπιακών Αγώνων στο γενέθλιο τόπο. Η μουσική, η ζωγραφική, η λογοτεχνία, τα κόμικς και η γλυπτική βρισκόταν στο επίκεντρο των δράσεων.

Στον άξονα: **Πολυπολιτισμικότητα - Άρση του Κοινωνικού Αποκλεισμού και των Φυλετικών Διακρίσεων**», μέσα από εκπαιδευτικές δραστηριότητες

προσανατολισμένες στη γνωριμία μεταξύ πολιτισμών και την προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης για περιθωριοποιημένα άτομα ή κοινωνικές και φυλετικές ομάδες.

Ο άξονας: «**Ολυμπιακή Εκεχειρία**» του προγράμματος είχε ως στόχους την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας για την καθιέρωση της Εκεχειρίας στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Επιπλέον, φιλοδοξούσε να καλλιεργήσει έναν «Πολιτισμό Ειρήνης» μέσω του Αθλητισμού και του Ολυμπιακού Ιδεώδους.

Ο άξονας «**Εθελοντισμός**» είχε ως στόχο να ευαισθητοποιήσει τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές στην εθελοντική προσφορά, στην κοινωνική παροχή υπηρεσιών, στην προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, να αναπτύξει τις κοινωνικές, επικοινωνιακές και επαγγελματικές δεξιότητες των μαθητών. Η καλλιέργεια του ρόλου του «ενεργού πολίτη» ήταν μία από τις προτεραιότητες του προγράμματος.

□ **Ενίσχυση πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του Προγράμματος Ολυμπιακής Εκπαίδευσης**

Το 2002 το Υπουργείο Παιδείας έστειλε τέσσερις διαφορετικές προκηρύξεις στα σχολεία για κάθε έναν από τους άξονες του προγράμματος. Τα σχολεία μεμονωμένα είτε σε σύμπραξη με άλλα σχολεία επέλεξαν έναν άξονα και υπέβαλαν την πρότασή τους στο Υπουργείο Παιδείας. Το Υπουργείο Παιδείας ανέλαβε τη χρηματοδότηση των καλύτερων πρωτοβουλιών-δράσεων σε εθνικό επίπεδο με συνολικό ποσό ύψους 4.140.000 Ευρώ.

Υπεβλήθησαν 1.381 προτάσεις από όλους τους Νομούς της χώρας. Συμμετείχαν σε αυτές ήταν 3.258 σχολεία της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης, δηλαδή αντιπροσώπευαν το 40% των σχολείων της χώρας όπου υλοποιείτο το πρόγραμμα. Οι προτάσεις αυτές υποστηρίζονταν με συνεισφορές σε χρήματα ή σε είδος από φορείς των Τοπικών Κοινωνιών.

Επιλέχθηκαν 275 προτάσεις-δράσεις στις οποίες συμμετείχαν 939 σχολεία. Η διαδικασία συμμετοχής στο πρόγραμμα βοήθησε στην εξοικείωση της εκπαιδευτικής κοινότητας με σύγχρονους τρόπους εκπαίδευσης και τεχνικές προγραμματισμού, τόσο χρονικού όσο και οικονομικού.

□ **Υλοποίηση Δράσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος Ολυμπιακής Εκπαίδευσης (2003)**

Το πρόγραμμα έδινε έμφαση στην παραγωγή θεατρικού-χορευτικού έργου, στην ανάδειξη αρχαιολογικών διαδρομών που να συνδέονται με αρχαίους αθλητικούς χώρους και δράσεις παρέμβασης σε περιοχές ή πληθυσμούς που έχουν χαρακτηριστικά κοινωνικού αποκλεισμού.

Υπεβλήθησαν 632 προτάσεις μεμονωμένα ή σε σύμπραξη από 1153 σχολεία, από όλους τους Νομούς της χώρας και από όλες τις βαθμίδες της Δημόσιας και Ιδιωτικής Εκπαίδευσης. Επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση 513 δράσεις (968 σχολεία) με συνολικό ύψος χρηματοδότησης 3.438.000.€.

Το Πάρκο Ολυμπιακής Παιδείας πραγματοποιήθηκε σε μια από τις κεντρικότερες πλατείες της Αθήνας, στο Πεδίον του Άρεως από τις 13 έως τις 17 Μαΐου του 2003,

παρουσιάστηκαν δράσεις από το Πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας. Συμμετείχαν 590 σχολεία, 274 πρωτοβάθμιας, 316 δευτεροβάθμιας και 40 ειδικά σχολεία. Περιελάμβανε :

- Έκθεση υλικού σχολείων (έντυπο, ηλεκτρονικό, κατασκευές κλπ) σε 80 περίπτερα (20 περίπτερα για κάθε άξονα)
- Έκθεση μαθητικής ζωγραφικής, παρουσιάστηκαν βραβευμένα έργα μαθητών από τους Πανελλήνιους καλλιτεχνικούς αγώνες με θέματα γύρω από τους τέσσερις άξονες Ολυμπιακής Παιδείας
- Πρόγραμμα Καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, θεατρικών παραστάσεων, χορωδιών, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, ανοιχτούς και κλειστούς
- Μαθητικός κινηματογράφος με προβολή 330 ταινιών μικρού μήκους από το πρόγραμμα *Πάμε Σινεμά* με θέματα γύρω από τους τέσσερις άξονες Ολυμπιακής Παιδείας
- Αθλητικές εκδηλώσεις σε χώρους του Π.Γ.Σ. Παρουσιάστηκαν Ολυμπιακά και Παραολυμπιακά αθλήματα

11^η Biennale Νέων Δημιουργών Ευρώπης και Μεσογείου

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, διοργάνωσε από τις 6 έως τις 15 Ιουνίου 2003 στο «Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης» την 11^η Biennale Νέων Δημιουργών Ευρώπης και Μεσογείου.

Η Biennale, ως πολιτιστικό γεγονός το οποίο προάγει τη συνεργασία και την ευγενή άμιλλα ανάμεσα στις χώρες της Ευρώπης και της Μεσογείου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το πνεύμα των Ολυμπιακών Αγώνων. Σκοπός της είναι η ανάδειξη του έργου των νέων καλλιτεχνών-δημιουργών και η ενίσχυση της καλλιτεχνικής τους παραγωγής.

«Υιοθετήστε ένα άθλημα»

Αυτή η εκπαιδευτική δράση εντάσσεται στο Πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας με βάση το εκπαιδευτικό υλικό για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Το Πρόγραμμα απευθύνεται στους μαθητές των τάξεων Δ', Ε', ΣΤ' των Δημοτικών σχολείων, όλων των τάξεων του Γυμνασίου και της Α' τάξης του Λυκείου.

Αυτή η εκπαιδευτική δράση στόχευε:

- Στη γνωριμία, ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των μαθητών σχετικά με θέματα προετοιμασίας και διεξαγωγής Παραολυμπιακών Αγώνων
- Να εστιάζουν στις ομοιότητες των ανθρώπων και όχι στις διαφορές
- Στη γνωριμία με τους Έλληνες αθλητές με αναπηρία και την αποδοχή των ατόμων αυτών ως ισότιμων και ενεργών μελών της κοινωνίας
- Να «υιοθετήσουν» δύο Παραολυμπιακά αθλήματα προκειμένου να γνωρίσουν και να τα παρακολουθήσουν ως θεατές στους Παραολυμπιακούς Αγώνες

□ Εκδηλώσεις σχολείων

Με τη λήξη της σχολικής χρονιάς πολλά σχολεία διοργάνωσαν εκδηλώσεις – Μικρούς Ολυμπιακούς Αγώνες σε μεγάλες αθλητικές εγκαταστάσεις όλης της χώρας (Γήπεδο Καισαριανής 30 σχολεία, Γήπεδο Χαϊδαρίου όλα τα σχολεία της Δυτικής Αθήνας, Γήπεδο Αλεξανδρούπολης τα Λύκεια και τα Γυμνάσια της

Αλεξανδρούπολης, Κοινή Εκδήλωση Λυκείων και Γυμνασίων Παλλήνης με τους Συλλόγους Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες).

Οι εκδηλώσεις μετά το 2004 συνεχίζονται με το πρόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Ολυμπιακής Αξιοποίησης με τίτλο: *Ανοικτά Στάδια. Τόπος Γιορτής. Τρόπος Ζωής.*

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας αξιολογείτο στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς από τους εκπαιδευτικούς που το υλοποιούσαν και από τους μαθητές που το παρακολουθούσαν. Η επιστημονική επεξεργασία των στοιχείων αξιολόγησης γινόταν από το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Τα συμπεράσματά από την επεξεργασία αυτή λαμβάνονταν υπόψη για τον επανασχεδιασμό στοιχείων του προγράμματος.

Η εσωτερική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με ερωτηματολόγια που συμπλήρωναν οι εκπαιδευτικοί Ολυμπιακής Παιδείας και οι μαθητές στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς.

Η εξωτερική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε από τους νομαρχιακούς υπευθύνους του Προγράμματος με εκθέσεις και ερωτηματολόγια τα οποία συμπλήρωσε και η επιστημονική ομάδα του ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μετά από επισκέψεις στα σχολεία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Για την υλοποίηση του προγράμματος δαπανήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό 22.500.000 Ευρώ περίπου ετησίως για τη μισθοδοσία των καθηγητών Ολυμπιακής Παιδείας. Επίσης, δόθηκαν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Πολιτισμού στο Υπουργείο Παιδείας 23.477.000 Ευρώ για το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας. Τα περισσότερα δαπανήθηκαν για τη χρηματοδότηση των σχολείων, εκπαιδευτικό υλικό, επιμορφώσεις, το Πάρκο Ολυμπιακής Παιδείας και για την 11^η Biennale Νέων Δημιουργών Ευρώπης και Μεσογείου. Στα παραπάνω δεν συμπεριλαμβάνεται ο προϋπολογισμός Ολυμπιακής Παιδείας της Οργανωτικής Επιτροπής «ΑΘΗΝΑ 2004».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας στην Ελλάδα:

- ανέδειξε πρωτίστως το νόημα της Φυσικής Αγωγής στο σχολείο
- άνοιξε τα όρια της εκπαίδευσης μέσα στο σχολείο. Οι εκπαιδευτικές καινοτομίες (διαθεματική, βιωματική προσέγγιση) συνέβαλαν στη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών στο σχολείο
- έδωσε την ευκαιρία σε όλους τους νέους της Ελλάδας να γνωρίσουν και να συζητήσουν για τις εκπαιδευτικές αξίες του Αθλητισμού και του Ολυμπισμού και να τις βιώσουν μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες
- προετοίμασε την κοινωνία να υποδεχθεί τους Ολυμπιακούς Αγώνες
- προώθησε την επιμόρφωση των καθηγητών και άνοιξε νέους ορίζοντες στα σχολεία με θέματα που έλκυαν το ενδιαφέρον

- συνέβαλε στον εμπλουτισμό της εκπαίδευσης μέσα από το συνδυασμό της παιδείας με τον αθλητισμό και τον πολιτισμό
- προέτρεψε και παρακίνησε στην προετοιμασία εκπαιδευτικών και παιδαγωγικών εγχειριδίων με καινοτόμες εκπαιδευτικές ιδέες για τους διδάσκοντες και τους μαθητές
- ενθάρρυνε τη συνεργασία με άτομα με ειδικές ανάγκες και τη διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων με τους φορείς τους
- ενθάρρυνε τη χρήση νέων πρακτικών και τεχνολογιών στην εκπαίδευση

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Brownlee H., Προγράμματα Ολυμπιακής Εκπαίδευσης στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϋ, στο: Δ.Ο.Α./Ε.Ο.Α. (εκδ.) *Δ.Ο.Α., Τεσσαρακοστή πρώτη σύνοδος 19 Ιουνίου-4 Ιουλίου 2001*, Αθήνα 2001, σελ. 146-154.
- Crawford S., The Sydney 2000 National Olympic Education Programme, in: I.O.A. (εκδ.) *I.O.A. Report on the I.O.A.'s Special Sessions and Seminars 2001*, Athens 2001, σελ. 498-505.
- Georgiadis K., International Understanding Through Olympic Education, στο: *The Journal of the International Council for Health, Physical Education, Recreation, Sport and Dance, Special Olympic Issue*, τομ. XXVII, No. 2, 2001 σελ. 24-27
- Girginov V., Parry J. , *The Olympic Games Explained. A Student Guide to the Evolution of the Modern Olympic Games*, London & New York 2005.
- Grupe, O., Olympismus und olympische Erziehung. Abschied von einer grossen Idee?, in: O. Grupe (Ed.), *Olympischer Sport – Rückblick und Perspektiven*, Schorndorf: Hofmann, 1997, σελ. 223-243.
- Μακρής Α., *Ενημερωτικό Σημείωμα για τις Δράσεις Ολυμπιακής Παιδείας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων*, Αθήνα 2004 (μη εκδεδωμένο)
- Müller N., Olympische Erziehung, in: O. Grupe & D. Mieth (εκδ.), *Lexikon der Ethik im Sport*, Schorndorf: Hofmann, 1998, σελ. 385-395.
- Naul R., Von der Pädagogik des Olympismus zur Didaktik der olympischen Erziehung, στο: NOK (Εκδ.), *Olympische Erziehung. Eine Herausforderung an Sportpädagogik und Sportsport*, St Augustin: Academia, 2004, pp. 113-130.
- Nissiotis N., Olympism and Religion, in: H.O.C. in collaboration with O. Szymiczek (εκδ.) *I.O.A. Report on the International Sessions for Educationists 1973-1977-1979*, Athens 1980, σελ. 171-181.
- Parry J., Globalization, Multiculturalism and Olympism στο: I.O.C. / I.O.A.: (εκδ.) *Report of the thirty-ninth Session*, Lausanne 2000, σελ. 86-97
- Πολίτης Κ., *ΟΕΟΑ ΑΘΗΝΑ 2004, Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Απολογισμός Δράσεων Περιόδου 1/3/2002-30/9/2004*, Οκτώβριος 2004 (μη εκδεδωμένο).
- *Programme of the Olympic and Paralympic Education*, Ministry of Education and Religions, Athens, December 2001
- Theodoarakis Y., Goudas M., Gramatikopoulos V., *Evaluation essay of the Olympic Education Programme*, Autumn 2001 - June 2002, July 2002

- Theodorakis Y., Goudas M., Papacharissis V., Chassandra M., *Evaluation of Seminars on the Olympic Education Programme*, University of Thessalia (TEFAA), February 2001

Υλικό Ολυμπιακής Εκπαίδευσης

- Αρβανίτη Ν., Βασιλειάδης Ν., Γεωργιάδης Κ., Κέλλης Η., Λιούμπη Ε., Μακρής Α., Μάστορα Ι., Ολυμπιακό 2004άδιο 10-12 ετών, (εκδ.) ΟΕΟΑ Αθήνα 2004, Αθήνα 2001.
- Αρβανίτη Ν., Βασιλειάδης Ν., Γεωργιάδης Κ., Κέλλης Η., Λιούμπη Ε., Μακρής Α., Μάστορα Ι., Ολυμπιακό 2004άδιο 6-9 ετών, (εκδ.) ΟΕΟΑ Αθήνα 2004, Αθήνα 2001.
- Αρβανίτη Ν., Βασιλειάδης Ν., Γεωργιάδης Κ., Κέλλης Η., Λιούμπη Ε., Μακρής Α., Μάστορα Ι., Ολυμπιακές Ματιές, (εκδ.) ΟΕΟΑ Αθήνα 2004, Αθήνα 2001.
- Αρβανίτη Ν., Βασιλειάδης Ν., Γεωργιάδης Κ., Κέλλης Η., Λιούμπη Ε., Μακρής Α., Μάστορα Ι., Παπαδοπούλου Α., Παυλογιάννης Ο., Προτάσεις-Προοπτικές (για το δημοτικό), (εκδ.) ΟΕΟΑ Αθήνα 2004, Αθήνα 2001
- Αρβανίτη Ν., Βασιλειάδης Ν., Γεωργιάδης Κ., Κέλλης Η., Λιούμπη Ε., Μακρής Α., Μάστορα Ι., Παπαδοπούλου Α., Παυλογιάννης Ο., Προτάσεις-Προοπτικές (για Γυμνάσιο Λύκειο), (εκδ.) ΟΕΟΑ Αθήνα 2004, Αθήνα 2001